

קלה

ב"ה, יום ג' כא שבט ה'תש"ד

ידידי הנכבד מר בעזבאראדקא שי

שלום וברכה!

מוסג"פ ימצא קבלה על נדבתו להחזקת בתי הספר העומדים
תחת הנהלת המרכז לעניני חנוך. ותודה רבה, בשם ה"מל"ח" נתונה
לו בזה, על השתתפותו במפעל חנוך בני ובנות ישראל על טהרת הקדש.

ותקותינו חזקה, אשר גם להבא יקח חלק בעבודה זו וישתדל
להשפיע גם על מכיריו ומיודעיו להתענין בזה ולעזור לה"מל"ח. כל
אחד לפי אפשריותו, וכל המביא את חברו לידי פעולה טובה זכות
חברו תלוי בו.

וגם מענין יומא דפגרא דחדש זה הוא יום ראש השנה לאילנות,
הרבה יש ללמוד בזה, כי האדם השם לבו לכל הנעשה מסביב לו הרי
מכל דבר ודבר יוסיף חכמה על חכמתו בהנהגה שבין אדם למקום ובין
אדם לחבירו, ולא דוקא ממחזה בלתי רגיל, אלא אפילו מענינים
המצויים ביותר, וכמו אילן צומח, כמה הוראות בחיי היום יומיים של
האדם יש להבין.

ואעיר בזה על אחדים מהם, והם:

רוב מין הצומח ובפרט האילנות מצורפים מחלקים רבים הנכללים
בכלל בשלשה: שרש, גוף האילן (גזע, ענפים, עלים) פירות (קליפה, הפרי
עצמו, גרעינים).

מהחילוק אשר ביניהם: השרש – נעלם הוא מעין הרואה, אבל
עיקר חיות האילן ע"י נמצא (אף שגם ע"י העלים שואפים האילנות מן
האוויר חומרים המוכרחים לחייהם, וכן קולטים החום מקרני השמש
וכיו"ב), עוד זאת, אשר דוקא ע"י השורש עומד האילן על עמדו ואם
שרשיו חזקים לא יירא מכל רוחות המנשבות שיעקרו אותו.

גוף האילן – הוא הוא רוב המכריע של בנין האילן, מזמן לזמן

קלה

מהעתק המזכירות. טופס דומה נכתב בכ"ז שבט ונעתק בלקו"ש ח"ו ע' 308. והיא אל: כבוד הרה"ח הו"ח
מר"מ באמונה א"א ורב פעלים הנעלה מר צבי ש" מאסקאוויטץ.

מוסיף הוא בעובי בענפים ובעלים, עד שעל ידו – ובפרט ע"י גזע האילן – יודעו שנות האילן.

אבל תכלית שלימות האילן הוא בעשותו פירות, כי ע"י הגרעין הוא מזריע זרעו להצמיח אילנות חדשים דור אחר דור.

והנה האדם עץ השדה, היינו אשר בכמה פרטים דומה האדם למה שנראה באילן ועץ השדה ואפילו בחייו הרוחניים, וגם הם בכללותם: נחלקים לשלשה סוגים:

השרש – היא האמונה, אשר על ידה הוא קשורו עם מקום ומקור חיותו, הוא הבורא ית' ואף כשגדל בחכמה תורה ומצות חיותו נמשך לו ע"י אמונתו בד', דתו ותורתו.

גזע וגוף האילן – הם הם לימוד התורה וקיום המצות ומעשים טובים, אשר הם צריכים להיות רוב בנין ורוב מנין של מעשי האדם ופעולותיו, וע"פ רוב המצות וגדלו בתורה ניכרו ימי שנות חיי האדם, היינו חיים מלאים תוכן של חכמה ומעשה.

פירות – תכלית שלימות האדם הוא, כאשר, נוסף ע"ז שהוא מקיים כל המוטל עליו בינו לבין עצמו, הנה משפיע הוא על חבריו והסביבה שלו שגם הם יהיו על צד השלימות, והיינו שפעולתו היא „גרעין“ המצמיח אילן (אנשים) בעל שרשים (עקרי האמונה) גזע וענפים (תורה ומעשים טובים) ונושא פירות (מזכה את הרבים).

המורס מכל הנ"ל: שרש האדם ועיקרו – היא אמונה תמימה. חלישות באמונה מעמידה בסכנה קיום חייו הרוחניים של אדם גדול אפילו.

רוב מנין ורוב בנין האדם – הם מעשיו הטובים ההולכים ומתרבים מיום ליום.

אבל שלימות האדם הוא נושא פירות – היינו כשהוא משפיע על הרבים ומזכה אותם להיות גם הם ממלאים את תפקידם ומטרת בריאתם אשר אז פעולתו עושה פירות ופירות פרותיהן דור אחר דור וזכות זה תלוי בו.

בברכת לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה

הרב מנחם שניאורסאהן

י"ר ועד הפועל

קלו

[מהדורא נוספת מהני"ל]

והנה האדם עץ השדה, היינו שישנו חלק חשוב מחיי האדם, אשר בו דומה הוא מצד כמה ענינים לכמה ענינים בחיי מין הצומח.

השרש – היא האמונה, אף שאין לזה מקום ע"פ השכל וטו"ד. אבל עי"ז הוא קשורו עם מקום ומקור חיותו הוא הקב"ה, ועי"ז נמשך חיותו גם כשהאדם כבר גדל בחכמה ובתומ"צ.

גזע – תומ"צ. רוב בנינו של האילן. ומשנה לשנה מתרבה, כי האמונה צ"ל בתוקף גם אם אין שכלו מפותח, וקטן הוא בחכ"י. משא"כ תומ"צ, שצ"ל – בא בימים, שבכל יו"י מוסיף תומ"צ, כי ימים יוצרו גו'. והתנאה לפניו בתומ"צ, שזה נראה לעין כל, וגם השכל מודה על יופים. וישנם מצות שמסתעפים לכמה מצות (ציצית – ד' מצות, מקדש כולל כמה מצות: כלים, קרבנות כו') וכמו ענפים המסתעפים גם הם לכמה ענפים קטנים.

אבל – זכות יש לה פירות, היינו שיש סוג מצות שמשפיע על אחרים ג"כ ע"י עשיתם, וכמ"ש בפי"מ בטעם שטוב לבריות אוכל פירותיהם בעוה"ז, וזהו אחת מתכליות בריאת האדם שישפיע גם על זולתו היינו שמעשה הטוב שלו יזריע ויצמיח פרותיהן כיוצא בהן.

והנה אם חפצים שיהי' הזרע זרע של קיימא – זהו תלוי בגרעין דוקא היינו במה שאין בו טעם ולא ריח היינו מה ובאיזה אופן נכנס ללב השומע דוקא אם הוא יר"ש ומדבר במס"י ומצד נקודת האמונה אשר בו (אף שזהו מכוסה, ובגלוי אומר טעמים שכליים. וכמו שהגרעין מכוסה בגוף הפרי ובקליפתה שיש להם טעם ומראה וריח, אבל הגורם לדיבורו והנותן חיות והתלהבות בדיבורו הוא המס"י שלו) ואז מצמיח אילן גדול נושא פירות וענפים.

המורם מכל הני"ל: שרש האדם וקישורו עם מקור חיותו הוא אך ורק ע"י האמונה בלי כל יפוי ושרך ופרכוס, וחלישות באמונה אפי' קלה – מחלשת כל קיום האילן אף אם הוא גדול וחזק בגזע ענפים וכו', כי אין כ"ז מועיל אם האמונה אינה בתקפה.

תפקיד האדם להוסיף תומ"צ בכיו"י, וכאילן הצומח וגדל תמיד. וזה אך זה הוא במינו ואיכותו ומהותו, אבל בתוך הגזע, הענפים ואפילו העלים נובע חיות, אשר השרשים שואבים מן הארץ - כנס"י מקור הנשמה - ושולחים בגזע, בענפים וכו' להחיות אותם. כי בתומ"צ צריך לזכור תמיד כח המס"נ (סש"ב ספכ"ה) ובאמונתו יחי' כל התומ"צ שלו.

אבל סו"ס תכלית האדם הוא להשפיע גם על אחרים.

- קודם חטא עה"ד כל האילנות נשאו פרי. ולע"ל עתידים כל אילני סרק לשאת פירות. -

וכפירז"ל שמצוה הא' היא פו"ר, אאיד דארף זען עס זאל זיין נאך אאיד.

וזהו תכלית שלימות האילן כשרואין שכבר הצמיח פירות, מזריע זרע להצמיח עוד אילן.

וזהו ההוראה דט"ו בשבט, ר"ה לאילנות, שלכל לראש הוא השרש, אמונה, אח"כ בא גודל עובי וקומה של הגזע - תומ"צ ברבוי ובשופי. והשלימות נראה בטיב הפרי והגרעין - היינו שהמזכה את חברו זכות חבירו או גם הרבים תלוי בו, והגיע לשלימותו הנרצה.

קלז

ב"ה, יום ב' כ"ז שבט תש"ד

זייער געעהרטער מר. חיים שי ליבערמאן

שלום וברכה!

איך ויל דא אויסדריקן מיין דאנק פאר אייער באזוך אין „מרכז לעניני חנוך“.

עס האט מיר זייער געפרייט אייך קענען צו לערנען און דורכצוריידן זיך וועגן די אקטועלע פראבלעמען פון דעם אידישן חנוך אין אמעריקע.

קלז

נדפסה באגרות קודש אדמור" מוהרי"צ נ"ע ח"ח ע' קלו. לקריש חכ"ג ע' 422.
חיים שי ליבערמאן: העיתונאי. אגרת נוספת אליו - לקמו קמח.